

Став странајасса пролетаріјас, отутчо!

Комсомол

Леңбны ВКП(б) Сыктывкарда Райком да Райисполком

№ 93 (276) || Октябрь 18-од лун, 1937 во. || доныс 10 ур.

Плакат, кодос ләзб 1937-жыл СССР-са Верховнөй Сөветтө бөржесемдяс көзжл.

Автор — худ. Вера Леванова.

Ізбірателнөй кампаңіје завоđітчіс

Күк төлес мысты, декабр 12-од лун, Сталінскоб Конституција подув вылын міян страна кутас бөржыны аесыс представітельлас с Сөветскоб Социалістіческоб Республикајас Союзса Верховнөй Сөветтө.

Код вёсна гөлдесутны? Со вопрос, кодос ас вогас сувтөдө міян рөдінальон быд гражданын, ізбірателнөй урна дінө мундомон. Кодос мөддөнін власт аслас верховнөй орган? Од гөлдес колд сетны сы вёсна, коді пондас беззаветнөя боржыны міян социалістіческоб отечестволыс интересжассо, а сіз-кө, рабочојаслыс, крестаналыс да служашшојаслыс кровді интересжассо.

Медым ясноја аслыд вочавідны тајо вопрос вылас, мед быд ізбіратель медвօг каңтыштіс, мыжон міян рөдіва волі важон і мыжон лоіс оні. Мед томжоз јулае старікјаслыс — рабочојаслыс да колхознікјаслыс кызын најдлы овесіс царскоб власт дырї, капиталістіческоб строј дырї.

Кодлы лосяда овесіс важкади Русын? Озырјас чукорлы — помешмікјаслы, фаб-

СССР-са Верховнөй Сөветтө бөржесемдяс — важнејшој пољітическоб кампање. Верховнөй Сөветтө колд бөржыны міян рөдінальон медса достојнөй, медса вернөй піјанјасоц, Леңін—Сталін партія делолы помоц преданнөйјасоц.

Быд ізбірателлөн мог — актівнөја участвујтны Верховнөй Сөветса депутаттасо канфідаттасоц выдвігајтёмын да обсуждајтёмын.

СССР-са Верховнөй Сөветтө бөржесемдяс куза Центральнөй Ізбірателнөй Коміссіјалыс состав вынсөдөм јылыс *)

СССР-са Центральнөй Ісполнітельнөй Комітеттөн шуом

“СССР-са Верховнөй Сөветтө бөржесемдяс јылыс положеніелон” 34 да 35-од статтајас подув вылын, СССР-са Центральнөй Ісполнітельнөй Комітет ШУО:

СССР-са Верховнөй Сөветтө бөржесемдяс куза Центральнөй Ізбірателнөй Коміссіја вынсөдны общиественій організацијасоц да ужалыс јөз общиественій організацијасоц ташом представительлас составын:

Центральнөй Ізбірателнөй Коміссіјаса председатель Москатов Петр Георгіевич — профессиональон союзасоц Ставкојузса Центральнөй Сөветтас.

Центральнөй Ізбірателнөй Коміссіјаса председатель ёс вежыс Шмідт Отто Юлєвич — высшой школаса да научной учрежденіејасоц работнікјасоц Профессиональон союзас.

*) Телеграф мыж вёсна кык фаміліеми лобомаң опечаткајас, да вёсна печатајтам мөдьес

Центральнөй Ізбірателнөй Коміссіјаса секретар Маленков Георгій Максіміліанович — пољітико просветительнөй учрежденіејасоц работнікјасоц Профессиональон союзас.

Центральнөй Ізбірателнөй Коміссіјаса шленјас:

Хрушцев Нікіта Гергєевіч — Московскоб коммунистіческоб організацијасан.

Угаров Александр Иванович — Леңінградскоб коммунистіческоб організацијасан.

Мехліс Іев Захарович — “Правда” газет работнікјасоц коллектівасан.

Шолохов Михаил Александрович — советскоб писатель Союзасан.

Косарев Александр Васілевич — Томжэлди Ставкојузса Леңінскоб коммунистіческоб союзасан.

Горшенин Павел Гидоповіч — СССР-са обороналы да авіаціонно хіміческоб

строітельстволы софєстивујтан общиестволон (Осаваіахім) Центральнөй Сөветтас.

Шаповалова Татьяна Петровна — Воронежскоб областса “Большевік” колхозын колхознікјассан.

Колеснік Ніколај Філіпповіч — Харковскоб тракторнөй заводса рабочојјассан, служашшојјассан да інженерјассан.

Гімонженкова Матрена Кузьмінічна — “Октябрскоб революција” німа фабрікаса рабочојјассан, служашшојјассан да інженерјассан.

Шаповалов Іевдокім Ілларіоновіч — Краснодарскоб крајса “Новый мір” колхозын колхознікјассан.

Іевтушенко Філіп Матвеевіч — Кіевскоб коммунистіческоб організацијасан.

Юсупов Усман — Узбекскоб коммунистіческоб організацијасан.

СССР-са Центральнөй Ісполнітельнөй Комітетын председатель М. КАЛЬІНІН.

СССР-са Центральнөй Ісполнітельнөй Комітетын секретар пыфы —

СССР ЦІК Презідіумса шлен А. АНДРЕЈЕВ

Москва, Кремль.
Октябрь 11-од лун 1937 во.

Союзса Сөветтө бөржесемдяс куза 335-од №-ра Сыктывкарса ізбірателнөй округса Окружнөй ізбірателнөй коміссіјалыс состав вынсөдөм јылыс

Комі АССР-са Ісполком прездіумын шуом

“СССР-са Верховнөй Сөветтө бөржесемдяс јылыс положеніелон” 41-од да 42-од статтајас подув вылын, Комі АССР-са Ісполнітельнөй презідіум шуд:

Союзса Верховнөй Сөветтас Союзса Сөветтө бөржесемдяс куза Сыктывкарса Окружнөй ізбірателнөй коміссіја вынсөдны общиественій організацијасоц да ужалыс јөз общиественій ташом представительлас составын:

Союзса Сөветтө бөржесемдяс куза окружнөй ізбірателнөй коміссіјаса председатель Ветошкин Геннадій Васілевіч — Комі областнөй коммунистіческоб організацијасан.

Шукгомов Васілій Петровіч — воднөй транспортса работнікјасоц профессиональон союзасан.

Немчинов Іван Васільевіч — потребкоопераціјаса

чалнөй да средній школа-жасса работнікјасоц профессиональон союзасан.

Ісааков Федор Александровіч — Јемдин районса Аїкіна сіктісөветулыс „Путь Сталіна“ колхозса колхознікјассан.

Улашева Парасковја Івановна — Куломдін районын „Вор фронт“ колхозса колхознікјассан.

Старцев Іхон Алексеевіч — Сыктывкара раionнөй коммунистіческоб організацијасан.

Гурьев Павел Платоновіч — деревообделочнікјасоц профессиональон союзасан.

Корычев Етепан Егорович — Нұуџімса чугуноітейнөй заводса рабочојјассан, служашшојјассан да інженер-техническоб рабочікјассан.

Комі АССР-са Ісполкомын председатель ЙІПІН.

Комі АССР-са Ісполкомын секретар пыфы КЫЗЖУРОВ.

1937 во октябрь 16-од лун.

(Помса візб 2-од листб.).

Ізбірательнőй кампаңије заводітчіс (Пом)

зација подув вылын бырдома кулакјаслыс класс. ССоветскїй Союзын окончательно да бесповоротно победил социалізм.

Вужсаңыс вежсінін рабочой класс да крестьянство, народжаслон вәвлөм каторжной "турма" побіс национальностяслон братской дружбыа странаб.

Сені, көні вәліны пустырјас ліббі сулалісны жалкоді 1чотек фабрікајас, быдмісны социалістіческїй фабрікајаслон да заводжаслон гигантскїй корпусяс. ССоветскїй власт стройтіс зевғырыс заводјас: тракториді, комбаинові да візму овимбесса мукбі машинајас вәчан заводјас. Автомобільјас, самолётјас, станокјас, зев сложній машінајас—ставыс сілж, мыр революцијада ваясыліс граніца сајыс, мі оні вәчам асланым заводјасын, асланым матеріалјасы. Војнаңда добычакод сравнилімбі оні күйім поб унжык нефть, көл поб унжык ішшом мі перјам му пышкыс, көл поб codic стаъ вәчом. Царскїй Рогбіяны вәчлом серті мілан социалістіческїй промышленностён став продукцијас codic побіті да.

Сені, көні вәліны жалкоді крестьянскїй муторјас, оні пакбідісны колхозній мұяслон шымыртын верміттім просторјас. Со ветымын мілліон гектарыс унжык му, коди војдір прінадлежітіс помешкіјаслы, царлы да сылධін родственникіјаслы, манастырјаслы да кулачестволы, сссрскїй властін сетьма колхозјаслы донбосттіг да нем кежлі побльзүтчом выл.

Октабрскїй революцијада странаын ез вәвны тракторјас. Оні социалістіческїй мұясын вылын ужалыны 450 сурс трактор. Најо вежбны 8.300 сурс вәліс, 121 сурс комбаин мездіні колхознікјасоб да совхозјас рабочойјасоб поб, страдна кодо сокыд ужыс. Став страна гаста колхозјас да совхозјас таво чукортони зев бур урожай. Колхозній мұнастырьс сочтій ужыс. Абуос-ын сесса вәжсіктіјас: нејеловкајас, дыр'а-зінајас, заплатовкајас, голодухініјас,—ем үоралан, пыр отард озырмыс колхозній сікт.

Ләсбідіма вынжора, вәзынмұныс, техніческі бура оснастітім Рабоче-Крестьянскїй Краснобі Армія. Сілжуса від сссрскїй границијас, сілж dag сетьни пасвартан удар луббі захватчиклы, кысан көт сілж ез.

Мілан странаын нынбаба-біс мездіма унавоса партітімис, сілж лоіс социалісті-

ческїй обществооса тыр-правоа шленін. Йона выл-кыптіс народжаслон культурыс, муртыштын поэті-ма быдміс народній образовањи. Народній массажасын үорало сурсјасон талантјас, кодјасобс важстрој побітіс, таїлаліс, жүргіліс. "Овны лоі лосьдажык, юртјас, овны лоі гажажык".

Мілан странаын побрысјас томбны. Быд том зон быд нын вәзін вәссатуј. Налы нінімла повны алас асқла луныс. Мілан странаын абу безработіца. Сілж бырдома, кырі бырдома тәллун карын ісіктін. ССовет Союзын быд гражданін иметі труд выл-право, коди гарантірујтім Сталінскїй Конституціјадын. Вот мыр вәсна радиана труд, сілж ужыс спорітчо, вот мырла мілан сіктын і карын веліколепній ужалысјас—стакановещјас, ударникјас, кодјас петкоділінін уж проізводітельності.

Велікоді социалістіческїй революцијалыс тајо үжыд вермідімжасоб азж да чувствујті мілан побысіс быдін, алас сінімбін азж быдлун і быд вәсна вылын.

Коди обеспечітіс тајо үжыд победајассоб, коди гарантірујтіс мілан рәдінаса ужалысјаслы шуда, гажа олбіс? Тајо победајасыс побінаён лоісны си понда, мыр массајаслон юрын сұлавіс да сұлало Ленинлін—Сталінлін партија. Сілж быдміс да калітчіс царскїй правителствокод, помешкіјаскод да капиталист-жаскод, став маста оппортуистжаскод да трудовій народлыс інтересјасоб предајаскод косын. Большевікјаслон партија мұғлытіг чукавліс массајасоб бојо, организујтіс најо капиталистіческїй строј путылтім выл. Ленинскїй медбур ученик, народлін вождь Сталін юрт вәкілділім улын, ужалыс јөзлін став врагјаскод мұғлытіма косын партија вынебдіс мілан странаын социалістіческїй строј.

Подлой фашістскїй најмітјас, троцкістско-бухарінскїй јудајас вузавлісны міланлыс рәдінаоб Германіјалы да Японіјалы, зілдімін борлобідіні капиталистіческїй побрадокјас да вылыс закабалітні социалістік странаса ужалысјасоб. Ез артмы! Партија пасвартіс предаєтілжаслыс, шпіонжаслыс тајо бандасоб. Некор не орбіні тајо фашістскїй понјаслы ССовет Союзын народжаслы шуда, гажа олбіс!

Ленін—Сталін партијалон абу мөд інтересјасын, народлін шудлун да благо-

кыні. Коммунистіческїй партијаса верніп пін лоббі смын сілж, коди беззает-

нія да честній служіті рабочой класс да крестьянство фелділі, сеті народлы ассыс вынжассоб, знаніејассоб, опытс. СССР-са Верховній Совет боржысіг дырі коло выдвігаңты сещім кандідатјасоб—партийній да һепартійній болшевікјасоб, кодјас оз кыв вылын, а фелді вылын саммонаи доржыны народній интересјас, вераён да правадабын піндасны служітны ужалысјаслы.

Народ паскыда обсудітас кандідатурајасоб собраңијес вылын, печатын, сірікін, медым быд ізбіратель пробыверітіс нальо фелдівій ужсі, наверінака тәдіс, мыр сілж голосујті морт вәсна, коді помоќ предан Ленин—Сталін партија фелді.

Мед помытас ССовет Союзын быд гражданін классобой врагјас јылыс. Најо быдногыс зілдін ісползутны СССР-са Верховній Совет боржысібміжас, медым пакостітіны, вредітны ужалысјаслы. Классобой враг оз выступајті вәссон. Сілж насталас үжкү паскоб, мукбі дыріліс сілж прікідівайтібі социалістіческїй становкаын. Меджі быд ізбіратель помытас врагін коваријоб пријомјас јылыс, гаммас сілж распознаваїтіні, разоблачітні, петкоділіні сілж сөстім да выл.

СССР-са Верховній Совет боржысімжас—сілж важнејшій політіческїй кампаңије. Верховній Совет коло боржыны мілан рәдінаса медса достојній, верніп піанјасоб, Ленин—Сталін фелділі беззаетіба преданіїній. Преданіїній коммунистіческїй партијалы, коди ужало ужалыс чөлөвекстволы шудлун да бла-го выл.

М. МАҢҰЛСКІЙ.

Жүр

Сыктывдинса рајісполком жүрті, мыр президіумын 1937-од во октябр 12-од лунса шудмын індім, СССР-са Верховній Совет боржысом куза участкобой ізбірательній комиссіјајасса секретарјаслыс октябр 20-од лунб совещаныје чукортом, вужідіс 1937-од во октябр 26-од лунса 9 час асын кежлі.

Рајісполкомын
уралыс Рұс.

Ставнас ошкам правительство-лыг шуомжассо

Мі, Сыктывдин рајісполком бердса коллективыс ужалысјас ошкам СССР-са Централній ісполнитељній Комітетіліс социалістіческїй Республикајас Союзса высшій органо—Верховній Совет боржысімжас лун јылыс. Централній ізбірательній Комітетіліс шудміас ССовет Союзда СССР-са Верховній Совет боржысомлыс положеніе велідім да став ассым тәдімлун-біс сета ізбірательній округ-жас јылыс.

Тајо важнійс-важній документјасыс выл міланда лоб таңом вочакын, көсілісам бура да пыдіа велідім ізбірательній закон, Сталінскїй Конституція, СССР-са Верховній Совет боржысомлыс положеніе. Став ассынам маңдерствонымбіс, тәдімлун-біс сета ізбірательній костын ізбірательній закон, Сталінскїй Конституція да Верховній Совет боржысомлыс положеніе велідім. Пуктам став күжан сам і си выл, медым боржысан лун кежлі став ассынам ужас медбура пуктімін сүтні быд хөзяйственній, політіческїй могжас олбім бортдын рајон-жас пін медвөзіарадас.

Мі кібті мінуга кежлі оглантідіб народлін врагјаскод тышын. Ассынам революционній білітіненіт вылын күтімін мі сетам мед чорып пасвартана отпор көт коди сілж ез вәв, сүттім-кө мілан үоралан социалістіческїй рәйніні паныда туј выл.

Мі помоќ преданій Ленин—Сталін партија фелділі да быд мінугын партија, правителство кордм выл. Аслас сорнін Чедедова жаскод тащом костын ізбірательній закон.

Ф. М. Рұс.

Вылжык кыпбідны революционній білітіненіт

Мі вәрпромхозса, лес-продторгса, сплавкантара-са да рајлесхозса коллективіяс обсудітім асланым мітінг вылын. СССР-са Централній ісполнитељній Комітетіліс шудміас ССовет Союзда СССР-са Верховній Совет боржысом куза шудміас да ассынам пін медвөзіарадас. Рајісполком көллективын пукта медчорып государственій фісплана, бура пукта көз пілішшад, народній образование да тырыс јөзбі велідім куза учит.

Мі помоќ преданій Ленин—Сталін партија фелділі да быд мінугын партија, правителство кордм выл. Аслас сорнін Чедедова жаскод тащом костын ізбірательній закон.

Мі кішта вылжык кыпбідам ассынам білітіненіт да разоблачајтам народліс врагјасоб, ог сібідік сөветјас троцкіст-жасоб, бухарінєцжасоб—фашистскїй бандажаслыс верній отсасыјасоб, националистіжасоб, нальо послышжасоб.

Коллективіяс щоктім сөрті Безносіков, Парньев, Тырін.

М. И. КАЛІНІН

Рабочій клас с важоñ да ёнї

Роч рабочој класс імеітö јевро-
пейскöй рабочојјас сеptí женыд,
но социалізм фелö вðсна тышын
славиðј исторіја. Капітањистической
економікалы развїтіјес Poccilja-
ын муніс Ўона нацðнжык рабочој
даїженде развїтальчом форы.

Свіженьє разываітчом борыс..
Тај волі наважён-на. Мем нодш-
та сурліс овны кад, кор заводын
уж заводітчыліс 6 час 30 мінут
асылын да помасліс 6 час ртын
оббд вылб часын жылди перерыв
дырjі. Уна фабрікајас вылын уж
заводітчыліс 5 час асылын да по-
масліс 8 час ртын оббд да завт-
рак вылб қык часа перерыв дырjі.
Рабочоіјас векжык овлісны барац-
иоі тіпа общежитіеласын.

Секі заводскoј начaльство про-
изволлы панида протестjас нов-
лодлісны, унжык слуchaјас, неор-
ганjованнбj характер да петкоб-
чылісны мастерjasбs нöйтöмjasын.
Мукбd дырjыс мастерjasлы кы-
шöдлісвы йур вылас мешок да нуд-
давлісны наjбs тачкајас вылын
зabodec ворота сайд. Јбзбс, кодjas
участвуjtісны мастерjasбs нöйтö-
мын, рабочбjjas donjавlісны, кыз
существуjtыс гюотлы да мастер
лічнбj проizволлы панид xраббрj
протестантjasбs. Главнбj обши-
ственнбj мestaјасын, кытчо чу-
кортчывалсны рабочбjjas, вбвліны
пївнбjjas, трактirjас.

Рабочојлён олді волі јона прі-
мітівндојн да ңезатејлівбўјн. Мой-
рітана күз рабочој лун, омдл кварт-
тирој условієјас роч рабочојлён
вөліны уфелён. Став прест кадсб
рабочојлас вынужденбс вөліны
көллөдны трактирласын, півиоја-
сын да чајнбўјасын. Ужданыс рабо-
чојлён волі сеษдм ічбт, мыж си-
лди біра тырмыліс семяныслыс
скудибој существујтбомсб поддер-
живајтбомыл. Москваын Про-
хоровскоб мануфактура вылын
ужданыс шбркода бткодавсіс 20
шайт 50 ур төлүс. Пішті быд
предпріјатије вылын секі пріме-
најтчыліс штрафујаслён իшеватель-
скоб система. Сій-жо Прохоров-
скоб мануфактура вылын рабочој-
ласбс штрафујтлісны:

„безобразіјес“—50 ур,
ас дінас уъмбес контора щокты-
төг колдомыс—50 ур,
улыса ворота бд мунбымыс—50 ур,
дворыс мунбымыс — 50 ур.

вог чечбомыс—50 ур.
Откымын „jenлы кевмыс“ фабрикантас штрафујтлывлысны рабочасыс „—вікід ветлұтобыс“

Мастерјасын рабочойлас дінб ма-
тыстчомыс новлодліс пошты пат-
рархалыңды харақтер. Сійд лібд
мәд мастер ордын ужалісны өт-
сіктса землякјас. Вёвлісны ғон-
мастерскојјас, кіні ужалісны өт-
сіктса јөз. Кор волывліс выл ужа-
лыс сіктсанъ, землякјас устроїт-
ливлісны сілжес мастерскојо лібд
заводб, ферт, мастербс лосалана-
калымын натураён лібб сәмөн-
“бурмаддымын”. Мастерјас бост-
ливлісны калымјас уж вылб уст-
роїтбомыс, а мукәд дырји бостлив-
ліс сәм і сыйс, мыж сетліс йон-
жика выгодын уж

Позд волі ескісіңін жаңа
уна прімерјас сыңылғыс, мыжда под-
лост да уңіженіе должен волі
терпітны рабочій сілд мінн мін-
предпрієтіне вылб пырғон. Огра-
ничіткам смын біл прімерби, ко-
дес боотома міланбын „Россійско-
амеріканскій резіновой мануфакту-
ра“ (Красній троугольник) за-

бод історіясы. Со кызі нүбдеги рабочийласас прімітім таю заводын:

„Бостом мұнгіс кыкыс вежонын выллунö да чөтөрғö. Стройтас дыректор йозбс панель болын да ветлөдлö, бөржö, кыт миаснік стадоыс скотöс, најбс, коди Јонжык ыжыджақ тушанас, пöкөрітчыс почтитеңиöй юасбмjasын, а сы сајын, мышкас—телохранытель, старшбj отметчik Франц „Фјаволе“ прозвище серти. Франц—немец рочбн сорынтыс юна омбла, а сб мын горзис: „Сюда, дьяволе, туда, дьяволе“. Ге же сетö запіска, а „Фјаволе“ мdddd проходиöй, кесен мастерлас нүбдöны сортірова-

Но і секі, колом столетіje по-
мым, рабочоджас побсып күтісны
петкөдчыны йоз, кодјас мөвпалес-
ны рабочой классын олбм—бур-
мөдан тууласын. Капіталістјас-
лы паныда тыш бостліс век юн-
жык организованы да топбұдан
характер. Стакајас, забастовкајас
век щокиджыка сочetaйтчыны
рабочой двіженіje обищой могјас-
код да цељасткод. Капіталістичес-
код стројлы паныда рабочой класс
мірітчытом тышын чужіс, быдиш-
да юнміс Ленінлди—Стадінлди

партија, коммунистическој партија.
Велікдј Октябрской социал-исти-
ческој революціјадъ ббрја да-
војасиас рабочдј класс неуна бур-
модіс ассыс положеніесоб: жен-
дамміс ужлан лун, codic уждан
рабочдј класслон верхушка пбу-
чітіс по занлуи овны неуна бур-
жыка; но такдј що щ codic ! раб-
очдјјас матеріаљноб положеніесоб
лон неустојч!вост. Капітализм раз-
вівајтчомбн частджык кутісны
лоны крізісјас, кодјас дырjl сурс-
јасон рабочдјјас шыблавісны
фабрікјасыс да заводјасыс, завод-
скдј воротајас дорын век унжы
кутіс лоны ужлон запасиб арміяја.

Роч рабочој век йонжыка побіл
обеспечіттбм пролетарію, коді та
лун ужалбмбы, цік ез есқы асқы
лунлы.

Советској государствовын рабоч-
чојлыс олбмсб важја царскoj Род-
сіјаын сіјб олбм da уж серті бі-
кофалбмбы, мі азгам, күшом про-
паст күлб на костын. Велікі
социалістіческіј революція, кооп-
бырдісі капіталістяслыс да по-
мешшікјаслыс ыжыдалбмсб, вужса-
ныс вејіс Россіјаса рабочојјаслы-
олбм да уж условіїеассб. І олб-

бүрмөдөмүн медса важнöйлас пынгысын
жыс бтöбн ме лыдда сiјб, мыj та
лун рабочöйлас вылын оз бшав не
мöвбöјса дамоклов меч—рабочöй о
пов, мыj аскi сiјб колас ужтбома
лысöн. Том, да i мијан рабочöйлас
лён шöр поколеңiје öнi оз вермени
весiг мёвп вылас вајöдлыны ужтбома
воштбомыс ошишшешенiјесö, кодбап
пережiвајтлiс пролетарiј важнöй
Весiг рабочöйласлын высшöй категория
горијајас, кодjас волны мыжкы
мында буржыка обеспечитомады
не сöмүн аслас уждон ыждаон
но i сiјб устојчивостон, весiг на
jöс некор ез шыбытлы мёвп бы
мiнутад ассыс уждоксö вошта
поzанлун жылс. Торя жона тай
ошишшешенiјесö вöлi крiзiсja
da сiк шусана фепрессiја
днори.

Заводын ужаліғон, рабочиј век
жык паныдаасло бесатыккебд, маң-
теркебд, мастерскојса начальноккебд
Капиталистический проездовство уз-

ловіжеясын мастерлың да рабочоң
лән интересјасыс—пир противопо-
ложнобъю. Мастер, кың көңаінләк
пріказчик, көсж бочны вешш дон-
төмжыкөн збыл суалан дон да
рыс. Рабочој көсж бостны донбъ-
жык. Тајо подув вылас пир вөл-
лісны столкновеніејас. Кың кө-
рабочој ез зіл кутны ассө скром-
нобъя, не скормбәни мастербес да
соответствуушшој начальство да
векж бидлунија ужын сілб е
вермы ізбегајты тајо столкновеніе-
нијејасыс. Кор воіс крізіс лібі
Фепресција, рабочој кавалеріс мад-
теркөд тајо столкновеніе ювсы
да тревожнобъя віччысіс расправа
вотлам. Іуббј мінугаб вотламләб
тајо угрозаыс волі рабочој класс-
лаб бічбн. Тајо Феморалізүтіс ра-
бочојласөс, заставлајтліс најбс ла-
ны пир дасби, мастеркөд пир на-
сторожітчомбн, учітывајтны ассө
быд фејствіє. Таң волі царскс
Россіјаын, таң ем өні капитализм
лән странајасын. Үк мәд положе-
нијеыс мілан, Советскбј Союзын
көні абу мортес-мортон екеплоа-
тирујтам, көні үікбәз бирбәдәма уж
төмалам, көні мастер да рабочо
преследујтамы өті і сілж жәцел-
кың позб буржыка служітны со-
циалізм делбы.

Сіјөс сознајтوم, мыј ме завоо
ын лоа постојаній рабочійн, мыј
бті предпрыјатіїеын-кб сіјö ліб
мод помкајас всна уж лоас еш
жык, ме верма вужны мод завоо
сіјös сознајтом, мыј коллекц
нуждајтч менам ужбы, мортс
вбчо самостојателній, кыпд
сылыг олан дејательностс, достоі
ствосс, сетб рабочійлы поғанлу
став прёст кадсб сетны шојччо
лы, развлеченијеаслы, ассыс кул
турнбj уровеньс кыпдомлы, о
шщественно-політіческоj орган
зацијајасын ужаломлы

Социалістическобј строїтельстви успешнідја мундым вёсна, „рабочода колхознік пойлучітісны аскілдунлы тырвыш ё ескдом. і сёмь наён затрачівајтём уж лыд са качество саян најб олдомлыс мәтеріалнідј да күлтурнідј уровене. век юнжыка вылб кыпдомы СССР-ын ужалыс мортлы быр ужтобамаломлён, корысаломлён щыгяламлён угроза. Увереніндј да гажаа візбідб быд рабочдј да колхознік аслас будущшђ вылб тәдомлунжасб да күлтураб ве юнжыка повышенідј требование. яс преділанда тәмдөн¹⁾.

Велікіј соціалістіческој революціялаён тајд завоєвањеыс путь отпечаток став мілан рабочий класс вылб, вежб сылыс характер капитализм дырji һедоверчівдьель асқија лунлы ескитом мортъ портö сіjօс актівнöй оптиміст Taiօс позд візöдны помтöм лы

Но мілан рабочої яслоби оптімізмом обшщої сбоз кут сік шус на „среднєй американець“ оптімізм кід, коді аслас олόмль планяссб стробітб фортуна вилы неверојатноб случай вилын, вічнотом шудлун вилын, бура тессан обстојателствојас вилын Колд-б сорнітны, мыј тајо раз чотјаснс аслас унжык Іукбінн лобны, дерт, нереалної ясон, с вісна мыні наіб подудлн кулд ку

боска маң нағындаулат күлде күн
дән сөмүн чајтөм (воображајтөм)
Советскоб) рабочојлын оптима-
жонжыка подуаладма, си вост-

мыj сijo петo сoвeтскoj строj сa-
moj cущностыс, сijo пetб сныc,
мыj торja рабочoj благополучиje-
он зainteresujtchoma став коълек-
тиv, став рабочoj класс. Таjо
оптимизмсö закрепитома CCCP-са
Сталиnsкoj Конституциjаон: "CCCP-
са гражданалон em уж вылo прa-
во, мöдногон-кö гарантiroваннöj
уж пöлучитом вылo право, наjо
уж лыd da качество серти don
мynтбмён". Күшдом вермас лоны
оптимизм капиталистической страна-
jасса рабочбаслён, нетир da
чилтом даннбйjas серти кö 32 бур-
жуазиб странанык 1936-бд воб
вöлi ofiциалнöja зарегистрируйтома
20 мiллион дорис унжык ужтб-
малыссоc.

Велікій соціалістіческій революції вайс роч рабочоўлы мірын медса жеңід ужалан лун—сізім часа ужалан лун. Тајб—ыжыссыжыд завоеваніе, кодлыс төдчанлунсб переоценітны сөкід. Кор производство вылын ужало ставсо сізім час, сөветскб рабочоўлын ем шојчом вылб, узбм вылб, лычнб да обищественнб олбм вылб 17 час. Тајб лоб, мыж рабочоўлын ем тырмымбн кад асыс културнб уровнеңсö қыпбдом вылб; сізб вермб торжбдны тырмымбн кад аслас семжалы; сылбн ем тырмымбн кад сы вылб, медым візбдны аслас чөләд културнб развітие борса. Став тајојасыс воліны лішітбмааб царскб Рассіјаса рабочоўлас. Лішітбмааб таыс став капиталистіческій мірса рабочоўлас. Царскб Рассіјаса рабочоўласлын чөләд, кыз нравілб, воліны безнадзорнбдс, прబст кадсб колледжеси најо рабочої кварталласа најт трушшобајасын, уголовнб преступнікјаслыс радијасб содтбмбн; а чут быдыштісны, школајас помавтбг муналісны фетіккајасбын лібб ученікјасбын ужавны фабрікајас да заводјас вылб. Царскб Рассіјаса став рабочоўласыс којмбд юкбныс заводітіс ужавны фабрікајас да заводјасын, кор езна вов тырдма даскык арос (на пöвсис 10 процентыс фабрікајас вылб мунліс, кор езна вов ишта нали 10 арос). Мод којмбд юкбн заводітіс ужавны 12—14 аросын. Ісмын бті којмбд юкбн заводітіс ужавны дасвіт ароссан).

Ставыс тајо вöйс немкежлб! 1937-бд воö СССР-са шöр да на-
чалыöж школајасын велöдчö 30
милльон чељад. СССР-са гражда-
нин rïk спокојнöж аслас чељад ве-
лöдчомыс. Та вылб ембс бесплат-
нöж школајас, кытчö закон серти-
бат-мам обязанбс ыстыны ассы-
ныс чељадсö. Быд кагалён ворö-
мунаң туýс тырвыjö лöб cijö
способностјас da наклонностјас
саýн.

Тај міжан оз вужбоды сом вы-
лоб, тај престо оз учітываітчы
рабочой бюджетын, а бд-тајб го-
сударственнй расходяаслон ыжыд
стаса. Тырмана віставны, мы
важжа Россіяны шор школаын ве-
лодчомыс мынтысом волі сравни-
тельно ез вылын, і век-жб челя-
дос велодом сувалвіс воын 250
шайтыс ке ещажык, кваліфіцро-

2) „Московской губернии купа статистической
льдпасиаслон сборник“, санитарной
статистикой йукод, IV-од том, 1-ой юкод,
288 листбок.

Рабочий класс важен да оні

(Пом)

ваний рабочий лён толысын 40—45 шафт уждан дырі. Таис гөгөрвона, мыңда секі шор учебнибіз заведениесін пішті ез вівны рабочий яслон челядяс.

Вісом, трудоспособност воштөм случајын, а сіз-жо побыслун дырі рабочий яссоқстрахујтом ем сіз-жо социалістіческій революциалон абы ічті завоеваніе. Мың лоі дон босттөг медіцинскій отсөг? Мен волі квалифіцированій рабочий. Менам уждан ветвиртліс рабочий яссын шоркоғ уждан. Отчыд ме вісімі заведын, вісі кык толыс, і тајо кадыс меполучілі страховасын ставсө 15 шафт. А-од менам ужданыс высчитыва тлісны процентонжынійн страховбөй. Содті та дінд докторлы мынтысом, лекарстволыс дон—і тіжанлы лоі гөгөрвона, күшом положеніеын оқажітчи ме, квалифіцированій рабочий. Кык толыс вісом пыркнітісны мені, кык важан шулывалісны, вістистуу.

Бостам побыслун да трудоспособност воштөм дырі матеріаліній обеспектібім. Кытчоң морт том, юн, сізді гајб вопросон озінгересүтчы. Важа Ресейн вовлі таң: квалифіцированій рабочий получайтіб сравнителіній озін омбіл уждан. Но вот сізді побысміс. Мың вічны? Сізді-кө ужалыс заводын, уна во, сізді-кө лыддаңы заводса

адміністрациалон верній слугади, то сізді квалифіцированій уж вылыс вужкодын ліббі стброж должностін вылі, ліббі мастерскійса уборшік. Такоң шош, дерт, чінд сылон і уждан. Но од-і таштім положеніеас окажітчысі сомын «счастливечас», сомын најо. коджаслы торжон благоволитліс адміністрација. Унжык старікjasыс-жо бостлісны расчот. Капіталістлык веңкоф, кык кутас овны сыйн уволітім рабочий, коді 30—40 во-чож озырмодіс сіздіс. Уволітім рабочий ассыс побыс существованиеы олі ліббі челяді поддережка дырі, најо-кө ешанка устроитчомао, ліббі прости олі мыңдан суро.

Таң волі не сомын важ царскій Ресейн, таң мунбі і оні став капіталістіческій мірын. Кымын развітілжык капіталізм, сымын вожжык арлық серті шыбітчысін заводын рабочий, кык эксплоатациялы омбла туана предмет. Со тіжанлы рабочий яссын побыс лун дырі капіталістіческій «обеспеченност». Мод положеніеын мыңдан. Был честній советской гражданин обеспечиватсö закон серті сылы прінадлежитана пенсіядын.

Гөгөрвона, мың јөзлөн психологияя капіталістіческій мірын да міжанын, тајо фактасын петомбін, кік торжалана.

Правда, і міжан емб «умнікјас», коджас, міжан рабочий яссын квартира союзм көткін амеріканскій рабочий квартиралон да союзмін от-кодаломбін, мукбі дырі горзона, мың амеріканскій рабочий союз унжык яз, імеіті буржык квартиріра. Ме леза, мың Амерікан рабочий класслы յонжык жінде же жаңындар. Іуконыс аслас выниас үорізалиғон, вермас лоны, союз унжык шоколад роч рабочий дорыс, но од коло лыддаңы не сомын шоколад плиткалас, но став сізді материално-культурній обслугівашесі, коді ем Советскій Союзны рабочий яссын да служашілжылжасын: шојчан керкалас, санаторіялас, детској саджас да яслілас, вебасом да челядасом күза отпусклас. Та дінд коло содтын заводын ыжыдлыда театрально-музыкальной организацијасы, бесплатной концертјас, екскурсијас да с. в. Течнікі ставсө тајо өтілаб,—күшом ыжыд торжалдымыс СССР-са рабочий класс положеніеын оні-кін, луббій капиталистіческій странаса рабочий класс дорыс. Од абу случајн-жо міжан став театрлас тырмны. Мың јолыс тајо вістало? Тајо вістало советской государства ужалыс массајаслын материальность таңында тырмантрас төдчименія бытмодын, массајаслын культурній кордмас торжа жона бытмодын јолыс.

Тајо вістало сы јолыс, мың міжан ужалыс массајас лобны медса культурній яссын мірын.

Ставыс тајо—Велікій Октябрьский социалістіческій революција победајаслын резултат. Ставсө тајо рабочий яссын советской власт. Советской власт ибіс рабочий классын став озырлуналасын, коджасын располагајті СССР-са Союз, көзайні. Матеріалінде да культурній ценностин развиа тчомын быд ыжыд успех вічсыс обжалыс массајаслын достојанылеб.

Кымын развітілжык капіталізм, сымын гөлжык, необеспеченній жык да вічсө рабочий. Кымын мешкінство да озыржык да күлтурній лоб міжан рөдіна, сымын зажиточній жык да күлтурній жык да күлтурній лоб ужалыс массајаслын олб.

Со мыңын выныс советской властін. Со мың сеңіс советской власт народы. Со мың вісна рабочий класс, коді ем творец, организатор да советской власт вісна главній бојец, став аслас вынійрөн чорыда вірд да суса охранийті ассыс велікій социалістіческій рөдінаас.

(Октябр 9-од луна „Правда“ газеты)

Абу-на тырмын

Сыктывдин район паста СССР-са Верховній Совет боржысом кеже 13 боржателіясын велдім күза лыддыс агітаторлас 535 морт. Тапышкыс велдім да курсасын 448 мортас да бінін готвітчын 79 агітатор.

Котыртма 476 кружокас, кытчоң велдім да шымартма 11192 мортас да інфівідуалінде велдім 386 домохозяйка избирательясы.

Избирательній ящіклас гөтвітчында сомын-на Слобода да Час сіктісветясын.

Культ обслугіваше күза тырвый лобсодчома сомын 9 избирательній участок вылын.

Медобслужіваше күза індома пельшірjas, врачjas да акушеркаjas да 21 избирательній участок вылі, 3 участок вылі абуна-жо індома. Челяда бабајаслы лобсодома помешеніеас 10 участок вылын да нөштана коло лобсодын 16 помешеніе.

Избирательній участок сомын лобсодома прöдуктасын 23 вузасан ларокjas, но тајо жона-на сұзситом.

Боржам йенін—Сталін партиялы

преданій јозөс

Октябр 15-од луно, Сыктывдин район жаңылжасын волі бердес шленжасын волі шленжасын мінг, көнін сорнітісны СССР-са Центральний Исполнительній комитет шубомжасын Советской Социалістіческій Республикалас Союзасы высшой органы.—Верховній Совет боржысомжас лун вынсодом јолыс, центральний избирательній комісія состав да избирательній округлас вынсодом јолыс.

Тајо ыжыдасын жыд да документасын відлалом борын, міжан воча кывпайды сетам таңом көсжысомжас:

Бура да пыдасан велді-

ны СССР-са Верховній Совет боржысомын положеніе, медым быдби бура тбім боржысомжас шудбомын піорадок да техникас. Бура шудбомын колхозниклас півостын Советжас боржысомын положеніе күза тбімдіана ужас.

Пуктам став вын да күжан сам сывылә, медым боржысан лун кеже 13 боржателій да 13 боржысомжас шедбомын гырыс вермомжас, тырвый обслугіваше масајаслыс спросс.

Тавога төвар бергедчан да заготовка планлас боржысан лун кеже 13 боржателій да 13 боржысомжас.

Бура да пыдасан велді-

Сыктывдинса ворпромхоз паста ворлеңом муном јолыс октябр 15-од луна кеже јодын

(прочентон)

Ворпунктас	Піорадома			Кыскома			У жаліс јоз					
	план ні про- ченіон	5-дунса ні про- ченіон	5-дунса ні про- ченіон	план ні про- ченіон	5-дунса ні про- ченіон	план ні про- ченіон	піорадомын	кыскомын	мукбі поліс у жасын	ставыс у жасын	ставыс у жасын	вовіас
Ыб	11,8	3,5	5,4	—	55	—	3	58	—	—	—	—
Пажга	11,2	2,8	0,9	—	43	13	—	56	—	13	—	—
Мажа	9,0	3,0	3,0	—	15	—	—	—	—	15	—	—
Паль	4,6	3,0	0,3	—	15	—	—	—	—	15	—	—
Шыладор	6,2	3,2	1,9	—	13	—	—	—	—	13	—	—
Район паста	9,6	3,2	2,8	0,3	141	13	3	157	13	—	—	—

Хроңика

СССР-са Осоавіахім Центральний Советлон президіум решіті чукортны Осоавіахімны којмод став союзеса съезд 1938-од вісна март 25-од луно.

Ответ. редактор пығыз
Г. Е. Тімушев

Госстрах на основании настоящих правил страхует в обязательном порядке от несчастных случаев, всех пассажиров далекого следования автомобильного транспорта на постоянных путях сообщения.

За страхование взимается с каждого пассажирского билета страховой сбор в размере:

При цене билета ниже 2 руб.—25 коп.

При цене билета от 2 руб. до 4-99—75 коп.

При цене билета от 5 руб. до 24-99—175.

При цене билета выше 25 руб.—2-50.

С платных годовых и полугодовых билетов страховой сбор взимается в размере 2-50 к. с билета.

Удержаные страховые суммы сдавать в райгосстрах не задерживая.

Райгосстрах Шарыгин.

ГАЗЕТ СҮРДІАН ДОН:
1 во кеже—12 шафт, 6 толыс—6 ш.,
3 толыс—3 шафт, 1 толыс—1 ш.

Газет пето толыснас
10 номер